

Rendkívüli Újság

1939 ÁPRILIS 3. ANUL X. — Nr. 12.
Inscris sub. No. 14—1938, Trib. Arad.

Director: — Propr.:
MARKOVITS A. IVÁN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ARAD, STRADA ALEXANDRI 8

Paul Boncour volt miniszterelnök:

Egy gazdasági blokád is térdre kényszeríthetné Németországot

PÁRIS. — Paul Boncour volt miniszterelnök Angeloumesban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy nem kell feltétlenül háborút viselni Németország ellen, hogy azt jobb belátásra bírják. Ugyanolyan hatással lenne egy jól meg szervezett gazdasági blokádnak is, amely kényszeríthetné Németországot. Rámutatott az 1918-ban végrehajtott gazdasági blokádra és

nem kételkedik abban, hogy most még sokkal hatásosabbá válnék egy gazdasági háború, amely körülrítene Németországot. Ma a német nép sokkal nagyobb, mint 1918-ban volt, tehát nagyobbak a szükségletei, főleg azok a szükségletek, amelyeket külföldről kényszerül behozni. Egy hatásos gazdasági blokád alkalmas arra, hogy kiehátsesse Németországot.

Lebrun köztársasági elnök kiáltványban egységre hívja fel a francia népet

Párisból jelentik: Lebrun francia köztársasági elnök a mai nap folyamán megbeszélést tartott a politikai pártok vezérével. Ezen a tanácskozáson nemcsak külpolitikai kérdéseket, hanem belpolitikai kérdéseket is érintettek.

Elterjedt hírek szerint a köztársasági elnök manifesztumot fog kibocsátani a nép

hez, utalva arra, hogy Franciaország súlyos órák előékezt. Szükség van a francia nép teljes egységére és rámutat arra, hogy a pártellentéteknek meg kell szűnnie, mert minden francia embernek egyformán kell érezni és cselekedni ezekben a súlyos órákban.

A nacionalista spanyol titkosrendőrség több mint 2000 letartóztatást eszközölt

MADRID. — A nacionalista titkosrendőrség tegnap befejezte tisztogató munkáját, melynek során több mint 2000 embert tartóztattak le. Az őrizetbevett emberek nagyrésze közigazgatási és igazságszolgáltatási tisztviselőkből kerül ki, akik a köztársasági uralom alatt helyü

kön maradtak. Ezek az igazságszolgáltatási és közigazgatási tisztviselők — bírók, detektívek, rendőrök — vették le a nyomozásokat a bünygyekben és résztvettek a bírósági tárgyalásokon. Valamennyi ellen gyilkosságban való részvétel címén indult meg az eljárás.

Ossuczki csehszlovák követ:

Csehszlovákia jogilag nem szűnt meg

PÁRIS. — A csehszlovák-francia egyesület diszülésén Ossuczki csehszlovák követ a következő beszédet mondotta:

— A csehszlovák köztársaság nem halt meg, ma is élő valóság, dacára annak, hogy területét idegenek megszállva tartják. A csehszlovák köztársaságot az önrendelkezési jog alapján maga a cseh és szlovák nép létesítette, a nemzetközi jogszokásoknak megfelelőleg az egész világ elismerte. A csehszlovák köztársaság megszüntetésére nézve sem Hacha köztársasági elnöknek, sem külügyminiszternek nem állt jogában nyilatkozatot tenni, amit ők cselekedtek, alkotmányellenes, jogellenes volt, tehát jogi-

lag nem bír érvénnyel. Csehszlovákiát eltüntethették ideiglenesen a térképről, de minden cseh és szlovák hazáját szerető emberben az a sziklaszilárd meggyőződés él, hogy a csehszlovák köztársaság újból diadalmasan fel fog támadni azért, mert a történelem megmutatta, hogy egy népet sohasem lehet tartósan, az önrendelkezési jog megsűfolásával, rabságban tartani. — De Csehszlovákia jogilag is tovább él, mert sem Franciaország, sem Anglia, sem az Egyesült Államok, sem pedig Szovjetorszo

Az angol lapok szerint:

Hitler beszédének hatása alatt a Balkán Szövetség nyíltan Anglia mellé fog állni

Hitler beszédének lényege: Németország nem fogja tűrni, hogy másodszor is bekerítsék

VARSO. — A Kurier Warszawski jelenti, hogy Hitler kancellár tegnapi beszédének legnagyobb fontosságát az a kijelentés képezte — hangsúlyozzák Lengyelországban — hogy Németország nem fogja megtűrni, hogy másodszor is bekerítsék.

A nemzetközi sajtó mai

számait ugyancsak Hitler beszéde foglalkoztatja elsősorban.

Az angol lapok kiemelik, hogy Hitler Németország gazdasági bekerítésétől fél és ez készítette Hitlert arra, hogy Angliával szemben szokatlannul erős hangot használjon.

A Sunday Times azt írja, hogy Hitler beszéde nem

más, mint Anglia megfenyegetése.

Az Observer és a Sunday Dispatch azt hangoztatja, hogy Hitler beszédének egy nagy hatása fog mutatkozni és ez az, hogy a Balkán Szövetség nyíltan Anglia mellé fog állni és Románia, Jugoszlávia, Törökország és Görögország — Anglia támogatását fogják kérni.

Beck lengyel külügyminiszter vasárnap átutazott Németországon, de senkivel sem tárgyalt

Londonból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter vasárnap keresztül utazott Berlinen. A vonatot egy percre

sem hagyta el, német politikussal nem tárgyalt.

Egyébként a lengyel külügyminiszter hétfő délután

16 óra 20 perckor érkezik Londonba.

Fogadtatására nagyszabású előkészületeket tettek.

„A háború végetért”

A hadijelentésnek ezt az utolsó mondatát megünnepezték Spanyolországban

BILBAO. — Az egész — most már — nacionalista Spanyolország területén nagy ünnepségek keretében emlékeztek meg vasárnap az utolsó hadijelentésről, mely ezzel a mondattal fejeződött be: „A háború végetért”.

A városok és a legkisebb községek is zászlódiszt öltöttek.

Amerika elismeri a nacionalista Spanyolországot

WASHINGTON. Az Egyesült Államok hajlandók a spanyolországi új helyzetet, illetőleg Franco kormányát elismerni. Ennek következtében már legközelebb megjelenik az a rendelet, amely engedélyezi a jövőben a Spanyolországba való fegyverszállítást.

Az angol hadügyminiszter Gibraltárba utazott

GIBRALTÁR. — Hore Belisha angol hadügyminiszter ma, hétfőn Gibraltárba érkezik. Ugyancsak ma az angol hajóhad több hadihajója érkezik ide.

Összeállították a Romániába küldendő angol bizottságot

LONDON. — A Financial News azt írja, hogy az angol kormány összeállította azt a bizottságot, mely legközelebb Romániába indul. Az angol kormány ugyanis — mint ismeretes — elhatározta, hogy

kiterjeszti és kiszélesíti gazdasági kapcsolatait Romániával és ennek a bizottságnak lesz a feladata, hogy széleskörű összeköttetést teremtsen meg a román piaccal.

A francia vezérkar főnöke:

Franciaországé a világ legerősebb, legfélelmetesebb hadserege és amely leggyőzhetetlenebb

PARIS. — A francia tartalékos tisztek kongresszusán, amelyen Dadiér miniszterelnök is résztvett, Gamelin tábornagy, a francia vezérkar főnöke beszédet mondott, amelynek során a következőket hangoztatta:

— A mai végzetes percekben, három intelmet kell intézzek a francia néphez. Az első: hogy a francia nép a legnagyobb erőfeszítést hajtja végre. Minden követ meg kell mozgatni, hogy Franciaország minden eshetőségre felkészüljön és a legszélsőbb méretűig menő erőfeszítést kell kifejteni, hogy ez a felkészülés a legtökéletesebb legyen. A második intelmem arra vonatkozik, hogy türelemmel kell lenni és kerülni kell minden izgalmat. Előfordult ugyan, hogy felhőtlen égből csapott alá a villám,

de ezt ritka esetnek kell tekinteni. Türelemmel kell néznünk a bizonytalan helyzetet. A harmadik intelmem arra irányul, hogy a lakosság tökéletes bizalommal viseltessék a kormány és főleg a hadsereg iránt.

— Ez a bizalom talán még sohasem lehetett annyira tökéletes, mert a francia hadsereg olyan erős, mint soha sem volt. Büszke öntudattal állapíthatjuk meg, hogy a francia hadsereg a világ legerősebb, legfélelmetesebb és legerősebb hadserege, amely leggyőzhetetlenebb és amely a maga tökéletes felszereltségében, harci készségében magában viseli az elmaradhatatlan győzelem eshetőségeit.

— A francia nép ezért vesse lelkebe a hármas jelszót: Erőfeszítés, türelem és bizalom.

Franciaországban élő olaszok tiltakoznak az olasz újságok állításai ellen

Szabad államban — szabad életet élünk. — Sorsunkkal megvagyunk elégedve

PARIS. — A Franciaországban lakó 800.000 olasz nemzetiségű polgár körében nagy megdöbbenést váltott ki a Giornale d'Italia tegnapi cikkének az az állítása, hogy a francia területen lakó olaszoknak elnyomatásban és üldözésben van részük és hogy felszabadulásra várnak. Az olasz kisebbséghez tartozó francia állampolgárok tegnap manifestumot bocsátottak ki, amelyben a legerélyesebben viszszaütötték a Giornale d'Italia megállapításait. A manifestum megállapítja, hogy a Franciaországban élő olaszok a legteljesebb polgári jogokat és a legteljesebb szabadságot élvezik. Azok, akiket a francia állampolgárok sorába felvették, a legteljesebb egyen-

jogságot élvezik, kulturális, gazdasági sőt politikai szempontból ugyanolyan elbírálás alá esnek, mintha francia polgárok lennének. A Franciaországban élő olaszok tiltakoznak az ellen, hogy az ő életüket és sorsukat propagandának használják fel az ellen az állam ellen, mely a legteljesebb vendégjogot biztosította számukra, amely nyolcszáz ezer olasznak lehetővé teszi, hogy egy szabad államban szabad életet éljenek. Ezért a legnagyobb határozottsággal tiltakoznak az ellen, hogy az ő nevükben beszéljenek és az ő érdekükben cselekedjenek. Erre nem kértek fel senkit és nem is fognak soha senkit sem felkérni, mert sorsukkal nagyon meg vannak elégedve.

ZWACK likörgyár

Rum-, likör- és cognac-gyármányai elsőrendűek

Németország a csehszlovák aranykészlettel csak átmenetileg segített gazdasági helyzetén

LONDON. — A City gazdasági köreiben nagy figyelmet szentelnek a német gazdasági élet fejlődésének. Azt a tényt, hogy a német kormány az állami szállítások hatvan százalékát borbán fizeti ki, nagyszabású infláció-

nak tekintik s úgy vélik, hogy Németország gazdasági helyzete továbbra is aggasztó. A cseheknek talált aranykészlet csupán arra lesz jó, hogy fedezze az elmúlt hónapok gazdasági deficitjét.

Az angol repülőgépekre szerelt gépfegyverek percenként tízezer gépfegyvergolyót lőhetnek ki

LONDON. — Szenzációs hírt közöl ma a Daily Express. Arról számol be, hogy Anglia számára új repülőgépek vannak készülőben, amelyek percenként tízezer gépfegyvergolyót tudnak kilőni. Ezek az új repülőgépek valamennyi eddig épített repülőgépek közül a legerősebb-

ben vannak felfegyverezve és olyan ellenséges repülőgépeket is el tudnak találni, amelyek percenként 8 kilométer sebességgel haladnak. Az új repülőgépek géppuskái egyetlen gombnyomásra másodpercenként százötven golyót lőnek ki.

A hadsereg új intézménye

Öfelsége a Király gondoskodása a hadsereg érdekében, mely az ő első tanácsosánál, Armand Calinescu miniszterelnöknél nyomban megvalósulásra talált, megteremtette a legújabb intézményt: a Hadsereg Házát (Casa Ostirii).

Öfelsége és az ország legértékesebb intézménye, a hadsereg ezzel Felülről a szeretet legszebb jelét kapja, amit az ország is oszt.

Eddig is működött a katonatisztek hitelintézete. De ennek kevés jelentősége volt a működésre és csupán rövid lejáratú kis kölcsönöket adott.

Az új intézmény, amely az URANIA-mozgó husvéti műsora: Három kis ördög, Deanne Durbinnal.

A nagy problémának vége! A hölgyek tavaszi gondjai megszűntek. Gondoskodott erről Weiss Sándor divatruházása (Brătianu) ahol mindenki megtalálja azt, amit keres.

hívásának megfelelő szilárd alapokra van lefektetve, felelőli a katonai személyek összes pénzügyi kérdéseit és biztosítékot nyújt nekik az élet minden forgandóságával szemben.

Olcsónagy ridikül vásár STRASSER cég

Cserepes és vágott virág a legolcsóbb választékban kapható
A. Weil
virágkereskedésében
Neumann-palota
Telefon 21-98

Nagy Imre
nődivat szalonja
ARAD, Strada Emilianescu 8. szám

Véres uccai harc hinduk és mohamedánok között

LONDON. — Alahabadból jelentik, hogy hinduk és mohamedánok tegnap véres uccai harcokat folytattak. Az összetűzés a mohamedán mecset környékén folyt le és a rendkívül felizgatott ellenfelek csak akkor váltak szét, amikor rendőrcsapatok jelentek meg a harcok színhelyén. A harcok során huszonkét ember meghalt és hatvannégyen súlyosan megsebesültek.

Legszebb húsvéti ajándék — svájci női és férfi karórák nagy választékban

HARTMANN KÁLMÁN
ékszerésznél
ARAD, Minorita-palota

Politikai amnesztiát kértek 200.000 aláírással Lengyelországban

VARSÓ. — Tegnap egy kétszáz ezer aláírással ellátott petíciót nyújtottak át a köztársasági elnöknek, amelyben amnesztiát kérnek az összes politikai menekülteknél. A petícióban rámutatnak arra, hogy a nemzetközi helyzet oly súlyossá vált, hogy minden lengyel polgárra szükség van, még azokra is, akik ellentétes politikai nézetük miatt összetűzésbe kerültek a hatóságokkal.

A legolcsóbb temetkezési vállalat

Frații Klug
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 37. Nagy választék, elsőrendű kivitelű saját készítményű koporsókban, valamint szemfedőkben.

Hirdetmény

Az Aradi Chevra Kadisa előjáróságának és 30 tagu választmányának mandátuma lejárt. Az új választás megejtésének határnapjaül f. évi április hó 16 napját tűztük ki. Választói jogosultsága van minden tagnak, aki tagdíját 1938. év végéig kiegyenlítette. Felhívjuk emellett figyelmüket, akik tagdíjukkal hétértékben vannak, hogy hálalékaikat 15 napon belül egyenltsék ki, továbbá, mindazokat, akiknek a közszemlére kitett választói névjegyzék ellen netán kifogásuk van, hogy felszólamlásukat írodankban nyújtsák be.

Arad, 1939 március hó.

A Chevra Kadisa Választói Bizottsága

Váltsa ki nyugodtan Olariu I. (Colectura oficială) Brătianu irodájában áprilisi sorsjegyet. Április a sorsjegyek szerencsés hónapja. Minden tavaszi szükségletéhez hozzájuthat egy sorsjeggyel.

4 szobás, fürdőszobás, uccai parkettás lakás, belvárosban 2400 leiért kiadó **Brenner tricotage** színházzal szemben

Cserepes és vágott virágok menyasszonyi és alkalmi csokrok, kosarak és koszorúk szép kivitelben olcsó árban
Mihelyi-nél
Str Gen Berthelot 2.
Telefon: 27-48

Egy millió katonái koncentrált Lengyelország a német határon

LONDON. — A Daily Mail varsói tudósítója beszámol arról, hogy a lengyel hadvezetőség az utóbbi napok eseményeinek hatása alatt a lengyel-német határon egy-millió főből álló hadsereget

vont össze. A lengyel katonaság fegyelme elsőrangú és kitűnően van felszerelve. A haderő mindaddig mozgósítva marad, amíg az európai helyzet tisztázást nem nyert.

Lengyelország a Szovjet-től kap lőszert és felszerelést

MOSZKVA. — A Havasügynökség a következőket jelenti: Politikai körökben tudni vélik, hogy Hudson angol kereskedelmi államtitkár moszkvai útja teljes eredménnyel járt és szoros gazdasági kapcsolat van kialakulóban Nagybritannia és Szovjetország között.

Szovjet körökben is teljesen kielégítőnek tartják a Hudsonnal folytatott tárgyalások eredményét. Arra az álláspontra helyezkednek, hogy a kereskedelmi szempontokból keletkezett nézeteltérés kiküszöbölhető, miután a szovjet kormány kijelentette, hogy a külállamokkal való politikai kapcsolatát kereskedelmi érdekeihez tudja formálni.

A Szovjetunió megértést mutat Lengyelországnak azon magatartása iránt, amely szerint a lengyel köztársaság nem hajlandó nyilatkozatot adni, hogy háboru

esetén a szovjet csapatokat vonulni lengyel területen.

Lengyelország barátai más részről remélik, hogy Lengyelország nagy erőforrásokhoz jut, ha a Szovjetunió nyersanyaggal és hadianyaggal látja el a lengyel hadsereget.

Bizonyosra veszik, hogy a Szovjetunió nem fog olyan politikát folytatni, amely nyugtalanítólag hatna a lengyel közvéleményre és hogy mindent el fog követni, hogy a demokratikus kisállamok ellenállóképességét megerősítse és tovább fejlessze.

A Szovjetunió mindezekért csak azt kívánja, hogy a nyugati demokrácia államok zárják el Németországot a nyersanyagforrásoktól.

Ezzel szemben vállalta, hogy Angliának a távolkeleten messzemenő szolgálatokat tesz érdekeinek megvédésére.

Az Erdélyi Bank közgyűlése öt százalék osztalék kifizetését határozta el

Az Erdélyi Bank R. T. 44 évi közgyűlését március 28-án délután 6 órakor tartotta meg Anton Mocsonyi de Foen volt miniszter elnökléte alatt az intézet bucarestii főtelepének helyiségében, az igazgatósági tagokon kívül, 39 részvényes jelenlétében. A közgyűlés megnyitáskor Anton Mocsonyi de Foen elnök meleg szavakban emlékezett meg Maria királynő elhunytáról, akinek egész életét Nagyrómania megteremtésének eszméje töltötte el. Emléke kitörölhetetlenül megmarad a román nép lelkében.

A közgyűlésen megjelent részvényesek nevében Ioan Buia dr. kolozsvári főorvos szólalt fel, aki elismerését fejezte ki az elért szép eredmény felett az igazgatóságnak és a bank tisztviselőinek. A közgyűlés mindent, amit az igazgatóság a tárgysorozaton a közgyűlés elé terjesztett, egyhangulag elfogadott és a szokásos felmentést az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak megadta. A sorsolás útján kivált Anton Mocsonyi de Foen elnököt, Mihail Popovici és Weiss Fülöp alelnököt, gróf Kendeffy Gábor, Ion M. Mitilineu és Vásárhelyi János igazgatósági tagokat egyhangú lelkesedéssel újra megválasztották. A végrehajtó bizottság tagjaikról újból kijelölték Anton Mocsonyi de Foen elnököt, Conrad

Óttó igazgatósági tagot és Hargitay Bertalan ügyvezető igazgatósági tagot.

A hozott határozatok értelmében a kimutatott nyereségből a nyílt tartalékok lényeges dotálása mellett 5 százalék osztalék kerül kifizetésre.

A közgyűlést követő igazgatósági ülésen a következő kinevezések és elbocsátások történtek: Lőránd Mór dr. központi cégjegyző főcégjegyzővé, Bunaciu Ioan, a bucarestii főtelephelyénél, Radó M. Lajos, Simon Tibor, Fetter Károly és Nagy Ferenc a központonál, Markovits József dr. pedig az aradi fióknál kereskedelmi meghatalmazottakká neveztették ki.

Bleyer Sándor dr. kereskedelmi meghatalmazottat az oradeai fióknál cégjegyzővé és helyettes főnök-ké, Hegedűs Sándort a satu-marei fiók főnökévé és Róth Samut cégjegyző minőségben e fiók helyettes főnökévé léptették elő.

Tavaszi cipőújítások
APPONYI
Testvéreknél

Dermata, Carmen, Boris, We Ego, Klár és bucarestii különleges márkák.

Vérszegény, sápadt, étvágytalan, legyengült és gyakori fejfájásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a dr. Földes-féle „Ferrol” vastáplika. A leghatásosabb és legeredményesebb erősítő, hízlaló, vér- és izomgyarapító szer. — Egy üveg ára 100 lei Földes gyógyszerár, Arad.

URANIA
PREMIERMOZGÓ
Telefon: 12-32

Ut a gyarmatokhoz. A világpolitika gyújtópontja:

„SZUEZ”
aktuális milliós világláger
Tyrone Power,
Loretta Young,
Annabella
5, 7 15, 9.30 órákor

Kegyvesztett lett és távozik Németországból az Aradmegyéből elszármazott kamaraénekesnő

1 cselédsorból — a berlini operáig arrivált Klausner Ágnes — később Hampel Ágotja Párisba költözik

ARAD. — Tíz évvel ezelőtt egy radi ügyvéd új cselédet fogadott; tizenkilenc éves Klausner Ágnes, ki akkor jött be Aradra egy tennesmegyei német községből. Ágnes egyes szolgálónak bizonyult. Szófogadó, engedelmessé volt és a legnehezebb munkát is jókedvvel végezte, legfeljebb azzal könnyített magán, hogy énekelt. Történetesen ugyanabban a házban lakott az aradi katolikus dalárda egyik énekes. Ez a férfi nagy élvezettel hallgatta a szolgálólány gyönyörű hangját és egy alkalommal megszólította a leányt és felkérte arra, hogy menjen el vele az aradi katolikus dalárda karnagyához, hogy próbát énekeljen. Klausner Ágnes ment a karnagyhoz és ez a próbaéneklés egy tüneményes művészi pályafutás első lépcsőfoka volt.

Már 1930 márciusában Hampel Agathe operaénekesnő a hannoveri operaházban sikerrel fellépett. Nagyszerű megjelenése és tüneményes hanganyaga a Wagner szerepekre utalt. A volt aradi cseléd lány nagy sikereket aratott a Loengrin opera Elza szerepében, a Lohengrin opera Erzsébet alakításában. Egymásután aratta sikereit továbbá a Walkürök operában, D'Albert Hegyek alján opera Martha szerepében. Hampel Agathe pályafutása, amely Hannoverben indult meg, végighaladt Hamburg, Leipzig, Frankfurt operaházain. Sikerének jelentős állomására alakult Berlin, ahol három éven keresztül énekelt, egyre gyarapítva sikereit. Hampel Agathe lassanként a legkiválóbb német operaénekesnővé küzdötte fel magát és egészen bizonyosnak látszott, hogy a legközelebbi beutazott Wagner cikluson a volt radi cseléd lány fontos meghívást fog jut. Hampel Agatheról tudták, hogy bányai származású sváblány és ez a körülmény a javára is állt.

Hampel Agathe azonban mégsem

hog az ünnepi Wagner játékokban részt venni, a legkiválóbb művésznő kegyvesztett lett és a berlini operaház az 1940 március 31-én lejáró szerződést meg sem hosszabbíthatja. Az aradi származású operaénekesnő súlyos hibát követett el, amelyet Németországban nem bocsátanak meg.

Az operaénekesnő február 28-án Brüsszelben vendégszerepelt. A művésznő a Tristan és Isolda operában főszerepét és Halévi Zsidóné című operájának Recha szerepét énekelte. Ugyanezt a szerepet nagy sikerrel énekelte Zoppot tengeri fürdőhelyen is. Hampel Agathe gyanútlanul érkezett vissza Berlinbe. A szabályoknak megfelelően, a német nemzeti jegybanknak beszállította a külföldi vendégjátéka során átvett külföldi devizákat. Legnagyobb meglepetésére, hazaérkezése után napon megkapta a berlini opera igazgatójának értesítését, amely tudomására hozta, hogy szerződését többé nem hosszabbítják meg. Az operaénekesnő azonnal az opera művészeti igazgatójához fordult magyarázatért. A művészeti igazgató, a személyzeti főnökhöz utasította. Attól aztán megtudta a művésznő, hogy megbocsátást határozott el, hogy a szerződését is megszüntesse, mert a szerződés 18-ik pontja felrészletlenül kimondja, hogy a berlini opera művésztársai sem hangversenyen, sem vendégszereplés alkalmával zsidó szerző műveit nem adhatják elő.

Hampel Agathe tudomásul vette a felmondást és úgy határozott, hogy Párisba költözik. Itt nem akar véglegesen megmaradni, mert Amerikában szeretne megtelepedni, ahol a komoly művészethetőségek igazi otthonát találják.

Hampel Agathe azonban mégsem

Huszmillió fontos kölcsönt kap Lengyelország

LONDON. — Az Observer szerint Beck lengyel külügyminiszter mai látogatására az angol főváros nagy előkészületeket tett és a lengyel külügyminisztert nagyon meleg fogadtatásban fogják részesíteni.

Ugyancsak az Observer szerint Anglia Lengyelországnak nagyobb kölcsönt fog engedélyezni. Ennek összege — az újság szerint — mintegy 20 millió fontot fog kitenni.

Rendben folytatók le Belgiumban vasárnap az országos választásokat

BRÜSSZEL. — Ma folyt le Belgium területén a képviselő és szenátusi választások. Az ország minden részében vasárnap déli 1 órára befejeződött a szavazás, melynek eredménye azonban csak hétfő este lesz nyilvánosságra hozva.

Martens egyetemi tanár, akinek tudvalevőleg a személye miatt robbant ki a politikai válság, lemondott katedrájáról azért, hogy az eljövendő új kormánynak ne okozzon nehézséget.

XIII. Alfons volt spanyol király XII. Pius pápát kérte közbenjárásra uralkodói jogának visszaszerzésére

Rómából jelentik: A Vatikánvárosból érkezett jelentés szerint XIII. Alfons volt spanyol király ma kihallgatáson jelent meg XII. Pius pápa őszentségénél, akivel mintegy husz percen keresztül tárgyalt.

Kiszivárgott hírek szerint a volt spanyol uralkodó a pápa őszentségét kérte fel, hogy egyengesse útját a spanyol trón újra való elfoglalása érdekében.

A jugoszláv kormányelnök Macekkel tárgyal Zágrábban

Belgrádból jelentik: Cvetkovics jugoszláv kormányelnök Zágrába utazott, hogy Macek parasztpárti vezérrel személyes tárgyalásokat folytatson.

Az első megbeszélés már vasárnap este meg is történt. A megbeszélések azt célozzák, hogy a jugoszláv-horvát béke végleges alapjait barátságosan lefektessék.

Palesztinában ismét kiújultak a zavargások

PALESZTINA. — Tegnap az egész országban ismét felújultak a harcok, a zendülések.

Bayram közelében a vasutvonalat felrobbantották abban a pillanatban, amikor egy tehervonat haladt azon keresztül. Két ember halt meg csupán, de az anyagi kár nagy.

A Jaffa—Jeruzsálem közötti vasutvonalon szintén több támadás történt. Egyik helyen a fegyverekkel lőtték a személyvonatra. Többen megsebesültek. Egy másik helyen a sínekét lazították meg. Mindkét merénylet több emberáldozatot követelt.

Názareth közelében egy vasúti váltótornyot a levegőbe röpítettek.

Az „Ipar és Kereskedelem” lakaréki és hitelszövetkezet az 1938-as üzleti év kiváló eredményéről számolt be a vasárnapi közgyűlésén

ARAD. — Rendkívül nagy érdeklődés mellett tartotta meg vasárnap az Ipar és Kereskedelem lakaréki és hitelszövetkezet 39. évi rendes közgyűlését az Iparos Otthon nagytermében.

A közgyűlést Reihardt Gyula elnök nyitotta meg, a jegyzőkönyv vezetésére dr. Gabos ügyvéd, szövetkezeti ügyész kérésére fel, míg annak hitelesítésére Jakabffy István és Baricz Máté urakat delegálták.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel vette tudomásul és adta meg a felmentvényt az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak, azok részletes jelentései után, méltányolva azt a nehéz és fáradságos munkát, melynek eredményeként — dacára az 1938-as üzleti év különböző nehézségeinek —, 149,286 lei netto nyereség kerül ápr. 20-tól kifizetésre, ami 3 %-os osztaléknak felel meg.

Az igazgatóság két tagjának, Bakács Miksának és Olariu Justinának mandátuma lejárván, a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel választotta őket újra további 3 évre, valamint újra választották a felügyelő bizottságba Ungureanu Béla, Fibinger Izidor és Bloch Károly urakat rendes tagokká, póttagokká: Mencez Gyula és Riedl Ödönt, a lemondott Ienci György helyett pedig Stojka Kálmánt.

Bakács Miksa igazgatósági tag intézett ezután lelkes felhívást a megjelentekhez, kérve intenzív propagandát kifejtését újabb üzletszek jegyzésére, amivel az alapítók jelentékenyen növelhető volna éppen az iparosság érdekében.

A közgyűlés végül kijelölte a 120 tagú propagandabizottságot, melynek névsora a következő:

Ablonczy Iosif, Aufricht Alexandru, Baranyi Francisc, Bauer Nicolae, Baricz Matei, Bene C. Emil, Berkovits Dániel, Berecz Ioan, Bloch Ludovic, Boancă Izidor, Bozák Ernést, Borsos Sz. Sigismund

Mach szlovák propagandafőnök:

Megállapíthattuk, kikben bízhatunk és kik hagytak cserben

POZSONY. — A szlovák-magyar megállapodás közzirre tétele után Mach propagandafőnök rádióbeszédet mondott, amelynek során a következőket hangoztatta:

— Az elmúlt események bármily fájdalmasak és szomorúak, mégis haszonnal jártak. Megállapíthattuk, kikben bízhatunk, kiknek az ígé-

teit tekinthetjük őszintéknek és komolyaknak. Megállapíthattuk, kik azok, akik ellentétben buzditottak bennünk, segítséget ígértek és végül cserben hagytak. Most már tisztán látunk mindent és csalódott lélekkel rá kell eszmélnünk arra, hogy egyedül állunk.

Átvették a nacionalisták a köztársaságiak hajóhadát — a franciáktól

PARIS. — Bizertából jelentik, hogy a francia admirális megbízottja vasárnap délelőtt adta át a nacionalista Spanyolország képviselőinek azt a tizenhárom hajóhadat, amely a köztársasági Spanyolországé volt. A nacionalista kormány megbízottak két személyszállító gőzösön érkeztek meg a bizertai kikötőbe. A gőzösök azokat a nacionalista tengerészti-keket és tengerészlegénységeket hozták, amelyek átvették a hajóhadat. A volt köztársasági matrózok és tengerészti-keket közül csak azok tértek vissza Spanyolországba, amelyek önként jelentkeztek. A két személyszállító hajó 2300 menekültet szállított nemzeti spanyol területre.

Francia részről kijelentették, hogy különböző francia kikötőkben még 67 spanyol köztársasági hajó

tartózkodik. Ezeket is át fogják adni a nacionalista Spanyolországnak.

CORSO SLÁGERMOZGÓ
Tel. 21-85 5, 7, 15 és 9.15
Szenzációs kettős műsor:

I.
STELLA DALLAS
Főszereplő:
BARBARA STANWYCK

II. Utolsó állomás
Izgalmas cow boy film
Főszereplő:
BOB BECKER

Legideálisabb hashajtó
vértisztító a Földes féle
SOLVO-pírula.

DIVATSZÖVETEK

kabát, costümre és ruhára a legszebbek, legjobbak, legolcsóbban

Weisz Sándor

ARAD, Divatáruház Str. Bratianu 2.

A Franciaországba menekült spanyol katonák kérik felvételüket a francia hadseregbe

zsidó szerint 250.000 menekült spanyol férfi van francia földön

PARIS. — Toulouseból jelentik, hogy a gyűjtőtáborokban elhelyezett volt köztársasági spanyol katonák tömegesen jelentkeznek a katonai hivatásoknál és kérik önkéntes katonai szolgálatra való felvételüket. Eddig harminnégyen jelentkeztek, akiknek egyrészt a kérelmet terjesztette elő, hogy a francia idegenlégióba sorozzák be őket, hogy katonai szolgálatukat azonnal megkezdhesék. A volt spanyol köztársasági katonák nagyrésze azonban azzal jelentkeztek, hogy katonai szolgálataikat csak akkor kezdik meg, ha Franciaország kénytelen lenne had-

üzenetet küldeni. Miután Franciaországban jelenleg is 250.000 fnyi spanyol férfi van, akik résztvettek a polgárháborúban, azt hiszik, hogy egy háború esetén különálló és erős hadsereget lehet felállítani azokból a spanyol katonákból, akik több mint két éven át hősiességgel harcoltak hazájukért.

Dr. THAU ismét rendel.
CSOBOD János rendel.

Dr. HERETIU Miron főorvos, dermatolog, urulogus, ismét rendel. Piafa Avram Iancu 16.

Svájc-Magyarország 3:1

ZÜRICH. — 17.000 néző. A magyar válogatott elvesztette a mérkőzést elsősorban gólképtelen csatársora folytán, de másrészt a svájciak kondíciójában is voltak.

Már úgy látszott, hogy gólnélkül fog eltelni az első félidő, amikor a 43. percben P. Asbi szerezte meg a vezetést, úgy hogy Abegglen szabadrúgása után a labda a csatár elé pattant, aki közletről védhetetlen gólt lőtt (1:0). A második félidőben a magyar

csapat nagy fölénybe került és a 16. percben Zsengeller átadását Déri kapásból 20 méterről a hálóba bombázta (1:1). Ezután Déri, Zsengeller hagyott ki nagy helyzeteket, majd a magyar csatárok lövései sorra elkerültek a svájci kaput. A 29. percben Olajkár és Biró együttes hibájából P. Asbi kiugrik és lövésével szemben Szabó tehetetlen (2:1). A 36. percben ismét P. Asbi volt a góllövő.

Venus-F. C. Carpati 3:1 (2:0)

Kupamérkőzés

BUCUREȘTI. — A két csapat Román Kupa mérkőzése 6500 főnyi közönség előtt zajlott le. A Venus az első félidőben nagy fölényben volt. A szünet után azonban kiegyensúlyozottabb volt a játék képe és az FC Carpati annak ellenére, hogy az első félidő 19. percétől kezdve Hanga sérülése miatt 10 emberrel játszott, ebben a játék

periódusban sok veszélyes támadást vezetett. A 17. percben Orza szerzi meg a vezető gólt. A 19. percben következett be Hanga sérülése. A 24. percben Orza lövi a második gólt. A szünet után a 38. percben Bodola góljával már 3:0 az eredmény, amikor a 42. percben Szőke szépített. Biró: Kronner.

Husvétra FLORA

Rum
Likör
Cognac

a legjobb!

Gaiana—CAA 1:0

Győzött a küzdőképesebb Gaiana. A győztes gólt Taller lőtte a második félidő 20. percében kapushibából.

Olimpia—Hakoah 5:2

Bugar II egymaga 4 gólt lőtt. Az ötödiket Dragos lőtte, míg a Hakoah góljait Grünwald és Rosenbach szereztek.

Titanus—Asira 2:1

A kapu előtt határozottabb játékot mutató ujardiak győztek. Siller és Schneider a Titanus gólszerzői, az Astráét Rácz lőtte.

Amea—Intelegerea 6:2 (5:0)

Tréningmérkőzés. Az Amea góljait Batrin (2), Reinhardt, Perneki és Bellai szereztek, a grádișteiek góljait Sándor és Merkli lőtték.

Ripensia—CAMT 5:5 (2:1)

TEMESVÁR. — Mindkét csapat tartalékosan állt fel. A Ripensia góljait Dobay (3), Ciolac és Marksteiner lőtték, a CAMT-ét Reiter (3), Bücher és Szeles.

Oradea ifj. vál.—Resica ifj. válogatott 4:1.

Bocskai—SSE 1:0.

Ferencváros—Ungvári AC 3:2.

A petrosanil és lupenil

köszénbánya lerakata: Darabos, kőszén kocka, akna és apró kétszermosott kőszén, tojás brikett, szemikoksz

„Retorta” és erdei faszén

ELSŐ ARADI SOMALOM

ALTMANN EDE

Só sziléziai koksz és tűzifa nagy raktár

Alapítva 1893.

Telefon 24—43, 21—21.

ARAD, BULEVARDUL REGELE FERDINAND 44

Közép és Délamerikába

Hová és milyen feltételek mellett lehet bevándorolni

Argentina

A beutazási engedélyt nehézség nélkül megkaphatja az, akinek elsőfoku rokona két év óta él Argentínában vagy pedig a kérvényező megfelelő tőke feletti rendelkezik és kívánatos iparágat kíván folytatni. Szívesen látják a gablonzi cikkek gyártóit, gép- és söriparosokat, nemcsak szőlőszőlőket és műszerészeket. A textiliparban jelenleg nem lehet elhelyezkedni. Nők számára elhelyezkedési lehetőség alig van és csupán mint háztartási alkalmazottak jöhetnek figyelembe. Az ipar erősen fejlődik és évi termelésének értéke ötmilliárd aranypeso. A telepítések terén igen szép eredményt ért el a Jewish Colonisation (Buenos Aires), valamint az Eldorado Co. (Buenos Aires). Az előbbi, báró Hirsch-féle alapítvány 25—400 holdas tagokban eddig félmillió hold földet gyarmatosított Buenos Aires, Santa Fé, Santiago del Estero és La Pampa termékeny vidékén. A bevándorlási kérvények sorsa fölött a Dirección General de Inmigración dönt. Argentínában az uralkodó nyelv a spanyol.

Bolivia

az ipari üzemek alapítását messze menően támogatja és gépek és félgyártmányok bevitelénél nagy köny nyitásokat ad. Csak önálló iparosok jöhetnek figyelembe. A La Plazban székelő kormány oroszokat, lengyeleket és zsidókat korlátozott számban enged be. Az ország most kezd iparosodni. Buza itt csak 3000 méter magasságban terem meg. Az indián, néger és Kreol lakosság között az európai nagyon kevés.

Brazília

Negyvenöt éven felüliek beutazási engedélyt csak akkor kaphatnak, ha Braziliában rokonuk él. Szívesen látják a fém- és ércbányászattal összefüggő iparágak szakembereit, továbbá építészeket, műszerészeket, elektrétechnikusokat, szabókat, cserző- és kesztyűiparosokat, asztalosokat és fodrászokat. A kozmetikában és az ezzel összefüggő iparágakban a nők szintén elhelyezkedést találhatnak. Farnvállalkozásban a brazil földművelésügyi minisztérium utbaigazítása nélkül idegen ne vegyen részt, még az esetben sem, ha szakember. A bevándorló feltétlenül tartózkodjék a politikától, mert ellenkező esetben azonnal kiutasítják. A portugál nyelv ismerete nélkülözhetetlen. Aki emellett angolul is tud, könnyen elhelyezkedhet bármely iparvállalatnál. Ezeknek száma közel hétezer és az angolszász világgal élénk üzleti összeköttetésben állnak.

Chile

Chile az új bevándorlási kvóta 70 százalékat gazdacsaládok részére tartja fenn. A jogosult ugyszólván ingyen juthat 500 hektár földhöz, de azzal a feltétellel, hogy azt három éven át művelni kell és a tulajdonos öt éven belül bankkölcsönrel nem terhelheti meg. Más foglalkozású ember nehezen juthat be, csak vagyonnal. Az országban jelenleg nagy a munkanélküliség.

Aránylag a legjobban a kis kézművesek boldogulnak. Nők számára munkakör még a háztartásokban sincs. Lehet, hogy a közeljövőben Carlos Aguirre Martinez gyarmatosító miniszter a helyzeten változtat és a beutazást több vonatkozásban, elsősorban a tulmagas vagyoni cenzus dolgában meg fogja könnyíteni. Mindez azért fontos, mivel

Chile középső része az európai településre nagyon alkalmas.

Kolumbia Costa Rica

Kolumbia és Costa Rica kizárólag mezőgazdasági államok. Kolumbia 8.7 millió lakosságából az európai mindössze 800.000, akik a 2000 méternél magasabban fekvő munkaterületeken dolgoznak. Ebben a magasságban az időjárás Közép-Európa meleg nyarának felel meg. Textil-, szappan-, sör- és cukoripara meglehetősen fejlett. Többek között 51 gyapottfeldolgozó és 28 vegyészeti gyára van. A vállalatok külföldi korlátolt számban alkalmazhatnak. A korlátozás tíz év múlva szűnik meg vagy azonnal, ha a bevándorolt kolumbiai nő vesz feleségül. Szerényigényű nőtlen embernek havonta 8—10 ezer lej kell. Különböző kikötések nincsenek. A felmutatandó pénz 250 aranypeso, ami körülbelül 20—25 ezer lejnek felel meg. Az engedélyeket a Bogotában székelő külügyminisztérium adja ki. Az állam nyelv a spanyol. Costa Rica szintén agrár-állam. Ipara alig van. A bevándorlási kérvényeket a San José-ben székelő Ministerio de Gobernación egyenlőként bírálja el. A közép-amerikai bevándorlók ügyeit Costa Rica Hamburgban (An der Alster 5) levő konzulátusa intézi.

Cuba

Cuba a bevándorlást az 1938 november 17-én kiadott rendelettel új ből szabályozta és több vonatkozásban megszigorította. Eszerint az idegen az ut megkezdése előtt a hajótársaságnál 500 amerikai dollárt tartozik letenni. A biztosítékot azonban visszakapja az esetben, ha az országot elhagyja, vagy pedig a letelepedés után két év múlva igazolja, hogy megfelelő keresete van és nem esik az állam terhére. A bevándorlási engedélyeket a havannai Secretaria de Gobernación adja ki. Minden bevándorló a polgár jog megszerzéséig évente 1.45 dollár illetéket fizet és megkapja a „carnet de extranjeros”-t, ami munkavállalásra jogosít. A mezőgazdaság jelenleg semmi néven nevezendő letelepedési lehetőséget nem nyújt, legkevésbé napszámos munkát. Ezzel szemben a kevésbé fejlett iparágakban, melyben Cuba szigetén száz világhírű gyár dolgozik, — lehetőségek nyílnak. Műszaki embereket szívesen látnak, de tanácsos, ha a kérvényező előbb a havannai munkaügyi minisztériumhoz (a jelenlegi miniszter dr. Juan M. Portuondo D.) kérdést intéz. Női munkaerőben nagy a túlprodukción. Cubából az Amerikai Egyesült Államokba nem lehet átvándorolni, mert a két kormány között államszerződés van és a szökevényeket kölcsönösen deportálják. Cubában sokan foglalkoznak embercsempészettel. Az idegen ettől óvakodjék.

San Domingo

San Domingo most 100.000 menekültnek akar otthont nyújtani. A mozgalmat az amerikai földrés egyik legérdekesebb embere: dr. Rafael Leonidas Trujillo Molina, San Domingo tábornagya irányítja. Trujillo a köztársaság volt elnöke hazájában nemzeti hős, aki őszintén demokrata „diktátor”. A jelenlegi elnök: Jacinto B. Poynado mellett az ország ügyeit teljeshatalommal intézi. Az ő nagy népszerűségét mutatja, hogy kedvéért a köztársaság San Domingo fővárosának a nevét is megváltoztatták és azt ma Ciudad Trujillo néven

ismerik. Minden kirakatot és lakást a tábornagy képe díszíti. Kétféle éves Ramfis nevű fiát, aki tábornoki rangot visel, mint „trónörökös”-t kezelik. Trujillo kezében van az ország egész sör-, cipő- és dohányipara és krózi jövedelmek felhasználásával utakat, iskolákat, kórházakat épített és a mezőgazdaságot vízművekkel látja el. A demokrata „diktátor” ingyen osztogatja a földet, tekintet nélkül arra, hogy ki honnét jött és kinek mi a hite. Mindenki annyiszor 2000 fél hold földet kap, ahány tagból a családja áll, a hozzávaló fundus a struktussal együtt, sőt a házépítéshez szükséges anyagot is rendelkezésre bocsátják. Ha a farmer otthagyja a földet, és eladja, beköltözik a városokba és ipart üzemeltet. Trujillo ebben se gátolja meg, csak egy feltétel van, és pedig az, hogy ői kövessék. Miután semmi olyan nem követel, ami ellentétben állna az emberi szabadsággal, mindenki a diktátort követi. A tábornagy az utóbbi időben sokszáz menekültet telepített le az általa adományozott földeken és helyezett el az iparban. Most százezer európai menekült letelepítésével amerikai zálni akarja San Domingot, ahova a szomszédos Haiti négerállam lakója nem teheti be a lábát.

Ecuador és El Salvador

Ecuador és El Salvador nehezebben érhető el. Ecuadorban a bevándorlótól ezer dollár felmutatandó pénzt követelnek. Ha ez, valamint mezőgazdasági szakismeret meg van, könnyen hozzá lehet jutni 20 hektár földhöz. A telepítést azonban csak csoportosan hajtják végre és megeshetik, hogy szövetkezők be szorítanak egy fürge magyarmellé egy lusta indiánt. Ecuador egyébként rendkívül gazdag ország. A világhírű panamakalai szállítója és földjén nyújtózkodó 21 ezer láb magasságban a Chimborazo, meg az örök idő óta működő Cotopaxi tűzhányó, melynek gerincén, 12 ezer láb magasságban van ut vezet keresztül. El Salvador közép-amerikai számára nem alkalmas. Az angol fennhatóság alatt áll Falkland-sziget se a váltakozó időjárás „rekordere”. Az emberek nappal elolvadnak a hőségtől, éjjel pedig megfagynak.

Guiana

Guiana gyarmaton az angol lakosság most tanulmányozza a menekült letelepedésének kérdését. Ujabbán az történt, hogy az angol külügyminisztérium Guianában érdekelt holland és francia kormányt a közreműködésre szint felkérte, de válasz még nem érkezett.

Legszebben fest, tisztít, vegyileg

Ifj. Krebs
keimfestő

ARAD, Bulv. Regele Ferdinand
Főútlel: Strada Eminescu
(Bogyó útlel mellett)

Gheorghe Igrer

borbély és fodrászterm
STRADA BRATIANU No. 9
Higiénikus Olcsó! Pontos!

Löbl kölcsönkönyvtára

Havi o vasási díj 40 Lei
Összes újdonságok állandóan kaphatók